HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

23 aprilie 2009*

În cauza C-425/07 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 14 septembrie 2007,

AEPI Elliniki Etaireia pros Prostasian tis Pnevmatikis Idioktisias AE, cu sediul în Maroussi (Grecia), reprezentată de T. Asprogerakas Grivas, dikigoros,

recurentă,

cealaltă parte în proces fiind:

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii F. Castillo de la Torre și T. Christoforou, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

* Limba de procedură: greaca.

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas, președinte de cameră, domnii A. Ó Caoimh, J. Klučka, U. Lõhmus și A. Arabadjiev (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 octombrie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 noiembrie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, AEPI Elliniki Etaireia pros Prostasian tis Pnevmatikis Idioktisias AE (denumită în continuare „AEPI") solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 12 iulie 2007, AEPI/Comisia (T-229/05, denumită în continuare „hotărârea atacată"), prin care s-a respins ca nefondată acțiunea formulată de AEPI având ca obiect anularea Deciziei SG-Greffe (2005) D/201832 a Comisiei din 18 aprilie 2005 de respingere a plângerii depuse de recurentă referitoare la o presupusă încălcare a articolului 81 CE și/sau a articolului 82 CE săvârșită de organismele elene de gestiune colectivă a drepturilor conexe drepturilor de autor în domeniul muzicii, Erato, Apollon și Grammo (denumită în continuare „decizia în litigiu").

Istoricul cauzei

2 Rezultă din cuprinsul punctelor 1-12 din hotărârea atacată că situația de fapt poate fi rezumată după cum urmează.

3 Recurenta este o societate anonimă de drept elen care își exercită activitățile în sectorul protecției drepturilor de proprietate intelectuală în domeniul muzicii în Grecia.

4 La 3 martie 1993, Republica Elenă a adoptat Legea nr. 2121/1993 privind drepturile de autor, drepturile conexe și aspectele culturale (FEK A' 25/4.3.1993, denumită în continuare „Legea nr. 2121/1993"). În temeiul articolului 54 din această lege, autorii pot încredința gestionarea sau protejarea drepturilor lor de proprietate intelectuală unor organisme de gestiune colectivă, a căror activitate este condiționată de obținerea unei aprobări emise de Ministerul Culturii elen. Articolul 58 din aceeași lege prevede că dispozițiile articolului 54 menționat se aplică prin analogie în privința gestionării și a protejării drepturilor conexe.

5 Recurenta a solicitat o aprobare pentru toate drepturile de autor și drepturile conexe în domeniul muzicii. Cu toate acestea, Ministerul Culturii elen i-a acordat o aprobare limitată la gestionarea colectivă a drepturilor de autor asupra operelor muzicale.

6 Trei organisme elene de gestiune colectivă a drepturilor conexe, și anume Erato, Apollon și Grammo (denumite în continuare „cele trei organisme"), au obținut o aprobare pentru gestionarea colectivă a drepturilor conexe ale soliștilor interpreți, ale muzicienilor executanți și, respectiv, ale producătorilor de suporturi materiale audio și/sau video.

7 La 22 martie 2001, recurenta a adresat Comisiei Comunităților Europene o plângere împotriva Republicii Elene, precum și a celor trei organisme. Pe de o parte, aceasta a susținut că cele trei organisme au încălcat articolele 81 CE și 82 CE, în măsura în care au săvârșit un abuz de poziție dominantă și au creat înțelegeri, precum și practici concertate (denumite în continuare împreună „practicile care fac obiectul plângerii"), și, pe de altă parte, a solicitat trimiterea în judecată în fața Curții a Republicii Elene pentru încălcarea articolului 81 CE, pentru motivul că Legea nr. 2121/1993 ar permite organismelor menționate să recurgă la practicile care fac obiectul plângerii.

8 În plângerea sa, recurenta a subliniat că remunerația drepturilor conexe fusese stabilită la un nivel excesiv, care ajungea până la 5 % din veniturile brute ale stațiilor de radiodifuziune și ale canalelor de televiziune grecești. Acest comportament ar constitui o încălcare a articolelor 81 CE și 82 CE, care i-ar cauza acesteia un prejudiciu grav și ireparabil, întrucât întreprinderile în cauză nu ar fi în măsură să plătească aceste sume excesive, privând-o astfel pe recurentă de perceperea redevențelor pe care le solicită pentru drepturile de autor.

9 Prin scrisoarea din 7 decembrie 2004, Comisia a divizat plângerea în două părți pentru motive juridice și procedurale, una referitoare la Republica Elenă și cealaltă referitoare la cele trei organisme.

10 La 18 aprilie 2005, după ce a luat în considerare argumentele recurentei, Comisia a respins prin decizia în litigiu plângerea referitoare la cele trei organisme pentru lipsă de interes comunitar.

11 Considerentele relevante pe care se întemeiază decizia în litigiu au următorul cuprins:

„În cazul în speță, încălcarea invocată nu este de natură să cauzeze disfuncții importante ale pieței comune, având în vedere că toate părțile implicate au sediul în Grecia și că își exercită activitățile doar în Grecia. Nu este previzibilă schimbarea situației, în sensul ca respectivele trei organisme […] să înceapă în scurt timp să își exercite activitățile în alte țări, având în vedere structura [piețelor de] servicii pentru protejarea drepturilor conexe și dificultățile practice ale unei astfel de activități. În plus, efectele practicilor invocate nu se produc decât pe piața greacă. Contractele [de] utilizare a muzicii nu se încheie decât cu posturi [de] radio și [de] televiziune și cu alți utilizatori care se află în Grecia. Cele trei organisme […] nu sunt competente decât pentru protejarea drepturilor conexe în Grecia și nu au posibilitatea practică de a-și exercita competența [în] afara aceste[i] țări.

Pe de altă parte, în vederea stabilirii unei eventuale încălcări[,] Comisia ar trebui să inițieze o investigație complexă privind condițiile care predomină pe piața relevantă și alternativele disponibile. În primul rând, având în vedere că, pe de o parte, legea elenă (în conformitate cu Directiva 92/100/CEE [a Consiliului din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO L 346, p. 61, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 120)]) prevede că [se va] plăti o remunerație unică pentru toate drepturile conexe și că, pe de altă parte, încălcarea invocată ar rezulta din faptul că cele trei organisme […] se adresează în comun utilizatorilor în vederea solicitării acestei remunerații, Comisia ar trebui să demonstreze eventuala existență și eficacitate [a] unor metode pentru solicitarea în mod separat a plății remunerației unice. În al doilea rând, Comisia [ar trebui nu doar] să demonstreze deținerea unei poziții dominante colective de către cele trei organisme […], [ci], conform Hotărârilor Curții [din 13 iulie 1989,] Tournier [395/87, Rec., p. 2521] și Lucazeau [și alții (110/88, 241/88 și 242/88, Rec., p. 2811)], să investigheze [și] cu privire la nivelurile aferente ale prețurilor drepturilor de autor și ale drepturilor conexe în toate țările Uniunii, bazele respective pornind de la care sunt calculate, criteriile utilizate și condițiile care predomină pe piața greacă în raport cu [piețele] alt[or] țări europene.

În plus, trebuie observat că societatea dumneavoastră are posibilitatea de a-și prezenta criticile în fața autorităților naționale. În special[,] aceasta poate sesiza autoritatea elenă în materie de concurență. Ca urmare a cunoașterii aprofundate a condițiilor pieței naționale[,] autoritatea elenă în materie de concurență ar fi pe deplin în măsură să instrumenteze plângerea dumneavoastră. Faptul că toate părțile implicate și toți utilizatorii de muzică vizați au sediul și își exercită activitățile pe piața greacă consolidează importanța cunoașterii detaliate a condițiilor pieței locale. De altfel, această autoritate are competența să aplice articolele [81 CE și 82 CE], la fel ca și Comisia […].

În consecință, trebuie concluzionat că întinderea și complexitatea măsurilor de investigare necesare pentru constatarea faptului dacă respectivul comportament al celor trei organisme […] este sau nu este conform cu normele dreptului comunitar al concurenței sunt disproporționate față de importanța foarte limitată a unei eventuale încălcări [pentru] funcționarea pieței comune. În consecință, cazul nu prezintă gradul de interes comunitar necesar pentru deschiderea unei investigații de către Comisie."

12 În sfârșit, la 20 aprilie 2005, Comisia a decis să claseze partea din plângere referitoare la pretinsa neîndeplinire a obligațiilor de către Republica Elenă. Acțiunea introdusă de AEPI împotriva acestei din urmă decizii a fost respinsă prin Ordonanța Tribunalului din 5 septembrie 2006, AEPI/Comisia (T-242/05), care a făcut obiectul unui recurs, care a fost la rândul său respins prin Ordonanța Curții din 10 iulie 2007, AEPI/Comisia (C-461/06 P).

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

13 În cadrul acțiunii sale în anulare a deciziei în litigiu introduse la Tribunal, recurenta a invocat două motive, întemeiate pe o eroare vădită de apreciere a interesului comunitar pe care îl prezintă practicile care fac obiectul plângerii și, respectiv, pe o încălcare a obligației de motivare.

14 Cu privire la primul motiv, Tribunalul s-a pronunțat la punctul 38 din hotărârea atacată că, în ceea ce privește competențele Comisiei în materie de instrumentare a plângerilor, evaluarea interesului comunitar pe care îl prezintă o plângere în materie de concurență depinde de împrejurările de fapt și juridice ale fiecărei spețe, care pot fi considerabil diferite de la o cauză la alta, iar nu de criterii prestabilite care sunt aplicate în mod obligatoriu. Tribunalul a adăugat că, în cadrul misiunii sale, care constă în asigurarea aplicării articolelor 81 CE și 82 CE, Comisia are obligația să definească, precum și să pună în aplicare politica comunitară în materie de concurență și dispune în acest sens de o putere discreționară în instrumentarea plângerilor menționate.

15 Tribunalul a subliniat, la punctul 40 din hotărârea atacată, că, pentru a aprecia interesul comunitar, Comisia trebuie să evalueze comparativ importanța încălcării invocate în ceea ce privește funcționarea pieței comune, probabilitatea stabilirii existența acesteia, precum și întinderea măsurilor de investigare necesare, pentru a-și îndeplini, în cele mai bune condiții, misiunea de supraveghere a respectării articolelor 81 CE și 82 CE.

16 În cauză, Tribunalul a constatat la punctele 45 și 46 din hotărârea atacată că, în decizia în litigiu, Comisia s-a întemeiat pe trei motive pentru a concluziona că practicile care fac obiectul plângerii nu prezintă interes comunitar, și anume că acestea din urmă nu ar fi de natură să cauzeze disfuncții importante în cadrul pieței comune, că, în speță, Comisia ar trebui să inițieze o investigație complexă privind condițiile pieței pentru a stabili existența pretinsei încălcări și că protecția drepturilor, precum și a intereselor recurentei ar putea fi garantată de autoritățile naționale competente. Tribunalul a evidențiat că, în cadrul acțiunii sale în anulare a deciziei în litigiu, recurenta nu a contestat decât primul dintre aceste motive.

17 În continuare, Tribunalul a inițiat examinarea acestui prim motiv după cum urmează:

„47 În consecință, analiza Tribunalului trebuie limitată la argumentele reclamantei potrivit cărora aceasta contestă inexistența unei atingeri aduse comerțului dintre statele membre, susținând că impunerea de redevențe în cuantum excesiv pentru drepturile conexe este o practică de natură să afecteze piața comună în sensul articolelor 81 CE și 82 CE, chiar dacă aceasta se limitează la teritoriul elen.

48 În această privință, Comisia a considerat în primul rând că toate părțile implicate în cauză au sediul și își exercită activitățile în Grecia, în al doilea rând, că este improbabil ca activitățile celor trei organisme […] să se poată extinde la alte țări și, în al treilea rând, că utilizatorii de muzică sunt de naționalitate elenă și că cele trei organisme […] au o competență limitată la teritoriul elen.

49 Trebuie arătat de la început că niciunul dintre elementele de fapt și de drept invocate de reclamantă nu permite să se demonstreze că practicile care fac obiectul plângerii exercită o influență asupra schimburilor comerciale dintre statele membre într-un mod care ar putea aduce atingere realizării obiectivelor unei piețe unice. Astfel, reclamanta se limitează să invoce dificultățile financiare cu care se confruntă societățile de gestiune a drepturilor de autor și utilizatorii de muzică în Grecia și în toate statele membre și nu este în măsură să își susțină afirmațiile sau, cel puțin, să prezinte elemente de natură să susțină aceste afirmații.

50 Cu privire la argumentul reclamantei potrivit căruia din faptul că drepturile creatorilor greci și străini sunt plătite la rândul lor unor societăți stabilite în Uniunea Europeană ar decurge disfuncții importante ale pieței comune, trebuie constatat că cele trei organisme […] au o competență limitată la teritoriul elen și că, în consecință, utilizatorii de muzică de pe teritoriul elen și creatorii greci suportă, în esență, pretinsele prejudicii care decurg din practicile care fac obiectul plângerii.

51 Cu privire la argumentele potrivit cărora Curtea s-ar fi pronunțat deja în sensul că anumite încălcări limitate la teritoriul unui stat membru pot constitui o încălcare a regulilor de concurență, trebuie subliniat că, în cauzele în care s-au pronunțat aceste hotărâri, atingerea adusă comerțului dintre statele membre a decurs fie dintr-o concertare între societățile naționale de gestiune a drepturilor de autor, care ar fi avut drept efect refuzul sistematic de a acorda utilizatorilor străini accesul direct la repertoriul acestora (Hotărârea Lucazeau și alții, citată anterior, punctul 17, și Hotărârea Tournier, citată anterior, punctul 23), fie din excluderea oricărui concurent potențial de pe piața geografică reprezentată de un stat membru (Hotărârea [din 6 aprilie 1995,] RTE și ITP/Comisia, [C-241/91 P și C-242/91 P, Rec., p. I-743], punctul 70). În consecință, cauzele invocate nu prezintă puncte comune cu prezenta cauză.

52 Cu privire la o pretinsă exigență de uniformitate și de proporționalitate între statele membre în materie de redevențe pentru drepturile conexe, care ar fi cuprinsă în Hotărârea [din 6 februarie 2003,] SENA, [(C-245/00, Rec., p. I-1251)], trebuie arătat că în această hotărâre (punctul 34) Curtea s-a pronunțat, dimpotrivă, în sensul inexistenței unei definiții comunitare a noțiunii de remunerație echitabilă și în sensul inexistenței de motive obiective care să justifice stabilirea de către instanța comunitară a unor modalități de determinare a unei astfel de remunerații.

53 În sfârșit, cu privire la argumentul potrivit căruia Comisia ar fi recunoscut existența unei încălcări a articolelor 81 CE și 82 CE, rezultă în mod evident din scrisoarea din 10 decembrie 2004 și din decizia [în litigiu] că acest argument este nefondat, din moment ce Comisia nu a recunoscut în niciun fel existența unei astfel de încălcări.

54 Având în vedere considerațiile precedente, trebuie constatat că reclamanta nu a prezentat niciun element concret care să demonstreze existența actuală sau potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune.

55 În consecință, reclamanta nu demonstrează că, în decizia [în litigiu], Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a constatat că practicile care fac

obiectul plângerii reclamantei și-au produs efectele în mare măsură sau chiar integral pe piața greacă și că, în consecință, acestea nu erau de natură să afecteze comerțul dintre statele membre în sensul articolelor 81 CE și 82 CE.

56 În consecință, primul motiv trebuie respins ca nefondat.”

18 Cu privire la al doilea motiv și în special la critica potrivit căreia Comisia nu își precizase poziția cu privire la toate înscrisurile și argumentele prezentate, Tribunalul s-a pronunțat în sensul că aceasta avea doar obligația să prezinte considerentele juridice care aveau o importanță esențială pentru adoptarea deciziei. În opinia Tribunalului, Comisia precizase cu claritatea necesară motivele concrete ale respingerii plângerii (punctele 62 și 63 din hotărârea atacată).

19 În consecință, Tribunalul a respins acțiunea în întregime.

Concluziile părților

20 AEPI solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate;

— să se pronunțe asupra fondului conform concluziilor formulate de recurentă în cadrul procedurii în primă instanță sau să trimită cauza la Tribunal spre rejudecare și

— obligarea Comisiei la plata tuturor cheltuielilor de judecată.

21 Comisia solicită respingerea recursului și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

Cu privire la admisibilitate

22 Comisia contestă admisibilitatea recursului, susținând că toate motivele de recurs coincid în esență cu argumentele și cu elementele de probă pe care recurenta le-a invocat în primă instanță, fără a identifica în mod specific erorile de drept pe care le-ar cuprinde hotărârea atacată.

23 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 225 alineatul (1) al doilea paragraf CE și cu articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție, recursul se limitează la chestiuni de drept și trebuie să fie întemeiat pe motive de lipsă de competență a Tribunalului, de nerespectare a procedurii în fața Tribunalului, care aduce atingere intereselor recurentului, sau pe încălcarea dreptului comunitar de către Tribunal.

24 Rezultă de asemenea din jurisprudență că, dacă un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului comunitar de către Tribunal, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul recursului. Astfel, dacă un recurent nu ar putea să se bazeze în recurs pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura de recurs ar fi lipsită de o parte din sensul său (a se vedea Hotărârea din 19 ianuarie 2006, Comunità montana della Valnerina/Comisia, C-240/03 P, Rec., p. I-731, punctul 107, precum și în special Ordonanța din 11 noiembrie 2003, Martinez/Parlamentul European, C-488/01 P, Rec., p. I-13355, punctul 39, și Ordonanța din 13 iulie 2006, Front national și alții/Parlamentul European și Consiliul, C-338/05 P, punctul 23).

25 În plus, o cerere de recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod specific această cerere (a se vedea Hotărârea Comunità montana della Valnerina/Comisia, citată anterior, punctul 105, precum și în special Ordonanța Martinez/Parlamentul European, citată anterior, punctul 40, și Ordonanța Front national și alții/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctul 24).

26 Trebuie constatat în această privință că recurenta a identificat anumite puncte din hotărârea atacată, și anume în special punctele 38, 41-43, 44 și 54, împotriva cărora a formulat argumente juridice având ca scop să demonstreze că Tribunalul a săvârșit erori de drept.

27 În consecință, excepția de inadmisibilitate trebuie să fie respinsă.

Cu privire la fond

28 În susținerea recursului formulat, recurenta invocă cinci motive. Primul motiv se întemeiază pe nemotivarea hotărârii atacate în ceea ce privește puterea discreționară de care dispune Comisia atunci când examinează plângerile care îi sunt adresate. Prin intermediul celui de al doilea, al celui de al treilea și al celui de al patrulea motiv,

recurenta susține, în esență, că hotărârea Tribunalului este lipsită de temei și nu este motivată în ceea ce privește constatarea potrivit căreia nu este afectat comerțul dintre statele membre. În sfârșit, prin intermediul celui de al cincilea motiv, recurenta arată că hotărârea atacată cuprinde o eroare de drept, în măsura în care existența unui efect, chiar numai potențial, asupra comerțului dintre statele membre este suficient pentru a justifica aplicarea articolelor 81 CE și 82 CE.

Cu privire la primul motiv

— Argumentele părților

29 Recurenta invocă nemotivarea de la punctul 38 din hotărârea atacată, în măsura în care Tribunalul nu ar fi analizat dacă, în decizia în litigiu, Comisia a respectat limitele puterii discreționare de care dispune în cadrul instrumentării plângerilor în materie de concurență care îi sunt adresate. Astfel, faptul că o asemenea putere îi este recunoscută în acest cadru nu ar justifica respingerea acțiunii, întrucât puterea discreționară în discuție nu ar putea fi exercitată în mod arbitrar.

30 Comisia răspunde că Tribunalul și-a motivat în mod precis și complet aprecierea potrivit căreia Comisia a respectat în decizia în litigiu limitele puterii sale de apreciere.

— Aprecierea Curții

31 Trebuie arătat că Tribunalul a considerat în mod întemeiat la punctul 38 din hotărârea atacată că revine Comisiei sarcina de a defini și de a pune în aplicare politica comunitară în materie de concurență, iar aceasta dispune în acest scop de o putere discreționară în cadrul instrumentării plângerilor care îi sunt adresate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 martie 1999, Ufex și alții/Comisia, C-119/97 P, Rec., p. I-1341, punctele 88 și 89).

32 Totuși, din aceasta nu se poate deduce că Tribunalul nu a analizat dacă, în speță, Comisia a exercitat această putere în limitele stabilite de jurisprudență.

33 Astfel, după ce a amintit la punctul 39 din hotărârea atacată că, potrivit unei jurisprudențe constante, atunci când Comisia decide să acorde grade de prioritate plângerilor cu care este sesizată, aceasta poate stabili ordinea în care vor fi examinate aceste plângeri și se poate referi la interesul comunitar pe care îl prezintă o cauză drept criteriu de prioritate, Tribunalul a precizat la punctul următor din hotărârea menționată că, pentru a evalua interesul comunitar, Comisia trebuie să țină seama de împrejurările cazului și mai ales de elementele de fapt și de drept care îi sunt prezentate în plângerea cu care este sesizată, evaluând comparativ importanța încălcării invocate pentru funcționarea pieței comune, probabilitatea de a putea stabili existența acesteia și întinderea măsurilor de investigare necesare.

34 În această privință, Tribunalul a subliniat că îi revine obligația de a verifica, între altele, dacă din decizia în litigiu rezultă că, în speță, Comisia a realizat o astfel de evaluare comparativă (punctul 41 din hotărârea atacată).

35 La punctele următoare din hotărârea atacată, Tribunalul a efectuat tocmai o astfel de verificare.

36 În special, Tribunalul a analizat la punctul 46 și următoarele din hotărârea menționată dacă, în speță, Comisia a considerat în mod întemeiat că practicile care fac obiectul plângerii nu erau de natură să cauzeze disfuncții importante în cadrul pieței comune, pentru a reține lipsa de interes comunitar suficient pentru examinarea plângerii de către Comisie.

37 Procedând astfel, Tribunalul a supus controlului jurisdicțional condițiile în care Comisia și-a exercitat puterea discreționară.

38 În aceste condiții, Tribunalul nu poate fi criticat că nu a examinat dacă, în decizia în litigiu, Comisia a respectat limitele puterii sale discreționare la momentul instrumentării plângerilor care îi sunt adresate. În consecință, hotărârea atacată nu este afectată de o lipsă de motivare în această privință.

39 Prin urmare, primul motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al doilea, la al treilea și la al patrulea motiv

— Argumentele părților

40 Prin intermediul celui de al doilea, al celui de al treilea și al celui de al patrulea motiv, care trebuie analizate împreună, recurenta vizează afirmațiile Tribunalului potrivit cărora, atunci când efectele unei încălcări nu se produc decât pe teritoriul unui singur stat membru, Comisia ar fi întemeiată să respingă o plângere ca fiind lipsită de interes comunitar pentru motivul că această încălcare nu ar afecta comerțul intracomunitar.

41 Prin intermediul celui de al doilea și al celui de al treilea motiv, aceasta invocă în special erori de apreciere sau nemotivarea de la punctele 41-43 din hotărârea atacată. În plus, recurenta critică Tribunalul că s-a întemeiat, la punctul 44 din hotărârea menționată, pe o jurisprudență care nu ar avea nicio legătură cu dreptul de autor, fără să fi luat în considerare o serie de hotărâri relevante, care ar demonstra că în speță comerțul intracomunitar poate fi afectat, chiar dacă încălcarea a avut loc în mod exclusiv pe teritoriul unui singur stat membru.

42 În cadrul celui de al patrulea motiv, recurenta susține că articolele 81 CE și 82 CE nu exclud de la început posibilitatea de afectare a comerțului intracomunitar când încălcarea a avut loc pe teritoriul unui singur stat membru. Pe de altă parte, recurenta contestă afirmația cuprinsă la punctele 49 și 50 din hotărârea atacată, potrivit căreia aceasta nu a invocat elemente de natură să demonstreze, pe de o parte, că practicile care fac obiectul plângerii exercită o influență asupra schimburilor comerciale dintre statele membre într-un mod care ar putea aduce atingere realizării obiectivelor unei piețe unice și, pe de altă parte, că, în esență, nu utilizatorii de muzică de pe teritoriul elen și creatorii greci sunt cei care suportă prejudiciile care se pretinde că decurg din practicile care fac obiectul plângerii. În această privință, recurenta se întemeiază în special pe următoarele elemente:

— aproximativ 4 500 de întreprinderi care ar fi utilizat muzica și care ar fi plătit în mod regulat drepturile de autor ar fi încetat să difuzeze muzică din cauza prețurilor impuse de cele trei organisme în ceea ce privește drepturile conexe (5 % pentru drepturile conexe, valoare procentuală care ar trebui comparată cu valoarea de 2,2 % solicitată de recurentă pentru drepturile de autor). În plus, astfel cum ar fi afirmat Monomeles Protodikeio Athinon [Tribunalul de Mare Instanță cu Judecător Unic din Atena (Grecia)] în Hotărârea nr. 5144/2005, recurenta ar fi perceput o sumă de 5 522 de euro pe an cu titlu de drepturi de autor datorate pentru muzica difuzată în avioanele aparținând Olympiaki Aeroporia, în timp ce cele trei organisme ar fi solicitat acestei companii aeriene o sumă de 627 563 de euro pe an cu titlu de drepturi conexe datorate pentru aceeași muzică, și

— comportamentul prezentat mai sus ar avea drept consecință să afecteze comerțul intracomunitar în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe, întrucât aproximativ 50 % din muzica difuzată în Grecia ar fi muzică străină. Pe de altă parte, autorii de muzică străini a căror muzică este difuzată în Grecia ar fi reprezentați în ansamblu în acest stat membru de recurentă, care ar percepe în numele acestora drepturile care le revin în acest stat. Astfel, aceștia ar fi privați de venituri importante, ca urmare a prețurilor exorbitante impuse de cele trei organisme.

43 În opinia Comisiei, din motivarea detaliată a hotărârii atacate ar rezulta în mod clar că nici cadrul activităților celor trei organisme, nici practicile acestora nu au suscitat nici cel mai mic dubiu cu privire la influența semnificativă pe care aceste activități ar avea-o asupra comerțului intracomunitar, contrar celor pretinse de recurentă.

— Aprecierea Curții

44 Trebuie amintit de la început că, potrivit unei jurisprudențe constante, Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar, și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. Constatarea acestor fapte nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă care i-au fost prezentate, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții (a se vedea Hotărârea din 11 februarie 1999, Antillean Rice Mills și alții/Comisia, C-390/95 P, Rec., p. I-769, punctul 29, precum și Hotărârea din 15 iunie 2000, Dorsch Consult/Consiliul și Comisia, C-237/98 P, Rec., p. I-4549, punctul 35).

45 În consecință, nu pot fi admise argumentele prin care se urmărește să se demonstreze existența unei afectări a comerțului dintre statele membre, invocată de recurentă în

special în cadrul celui de al patrulea motiv, și anume faptul că aceasta percepe în Grecia drepturi de autor aferente utilizării muzicii nu doar a autorilor greci, ci și a autorilor stabiliți în alte state membre ale Uniunii, precum și faptul că aceasta plătește, în temeiul unor convenții de reprezentare reciprocă, drepturile astfel percepute către organisme similare stabilite în alte state membre și care, precum AEPI, au sarcina gestionării colective a drepturilor de autor asupra operelor muzicale.

46 În primul rând, aceste argumente sunt toate de natură strict faptică și, în consecință, nu pot fi analizate de Curte în cadrul unui recurs.

47 În al doilea rând, recurenta nu a criticat Tribunalul pentru că a denaturat anumite elemente de probă.

48 În al treilea rând, recurenta se limitează, în esență, să conteste afirmația Tribunalului potrivit căreia aceasta nu a demonstrat că practicile care fac obiectul plângerii pot afecta comerțul intracomunitar. Cu toate acestea, motivele astfel invocate se dovedesc în orice caz inoperante, având în vedere că o astfel de afectare nu produce în sine disfuncții importante în cadrul pieței comune. Or, trebuie arătat în această privință că Tribunalul a respins primul motiv prezentat de recurentă în susținerea acțiunii sale în anulare constatând că aceasta nu a furnizat niciun element concret care să demonstreze existența actuală sau potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune.

49 Astfel, trebuie subliniat în această privință că noțiunile de afectare a comerțului intracomunitar, pe de o parte, și de disfuncții importante în cadrul pieței comune, pe de altă parte, sunt două noțiuni distincte.

50 Cu privire la prima noțiune, rezultă din cuprinsul articolelor 81 CE și 82 CE că acestea nu se aplică în privința înțelegerilor care restrâng concurența și nici în privința abuzurilor de poziție dominantă decât dacă aceste înțelegeri și abuzuri pot afecta comerțul intracomunitar. Afectarea comerțului dintre statele membre are astfel rolul de criteriu de delimitare între domeniul de aplicare al dreptului comunitar al concurenței, în special al articolelor 81 CE și 82 CE, și domeniul de aplicare al dreptului național al concurenței. Dacă se dovedește că încălcarea invocată nu poate afecta comerțul intracomunitar sau nu îl poate afecta decât în mod nesemnificativ (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 noiembrie 2006, Asnef-Equifax și Administración del Estado, C-238/05, Rec., p. I-11125, punctul 34 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Dalmine/Comisia, C-407/04 P, Rep., p. I-829, punctul 90 și jurisprudența citată), dreptul comunitar al concurenței și în special articolele 81 CE și 82 CE nu sunt aplicabile.

51 Pe de altă parte, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, pentru a fi susceptibil să afecteze comerțul dintre statele membre, un acord între întreprinderi trebuie să fie de asemenea natură încât, pe baza unui ansamblu de elemente obiective de drept sau de fapt, trebuie să permită să se considere, cu un grad de probabilitate suficient, că exercită o influență directă sau indirectă, actuală sau potențială asupra schimburilor comerciale dintre statele membre, într-un mod care ar putea aduce atingere realizării obiectivelor unei piețe unice între statele membre (a se vedea în acest sens în special Hotărârea Dalmine/Comisia, citată anterior, punctul 90).

52 În ceea ce privește noțiunea de disfuncții importante în cadrul pieței comune, aceasta poate constitui unul dintre criteriile de evaluare a existenței unui interes comunitar suficient în vederea examinării unei plângeri de către Comisie.

53 Astfel, atunci când Comisia stabilește ordinea de prioritate a instrumentării plângerilor cu care este sesizată, aceasta se poate referi în mod întemeiat la interesul comunitar. În acest cadru, Comisia este obligată să aprecieze în fiecare cauză gravitatea pretinselor atingeri aduse concurenței și persistența efectelor acestora. Această obligație presupune mai ales ca instituția comunitară respectivă să țină seama de durata și de importanța încălcărilor care fac obiectul plângerii, precum și de influența acestora

asupra situației concurenței în Comunitatea Europeană (Hotărârea Ufex și alții/Comisia, citată anterior, punctul 93).

54 În consecință, în ipoteza în care se concluzionează că este afectat comerțul intracomunitar, o plângere referitoare la încălcarea articolelor 81 CE și 82 CE va fi examinată de Comisie mai degrabă decât de autoritățile naționale în materie de concurență dacă există un interes comunitar suficient. Această situație s-ar putea regăsi în special atunci când încălcarea care face obiectul plângerii poate provoca disfuncții importante în cadrul pieței comune.

55 Deși este în mod cert adevărat în această privință că în hotărârea atacată Tribunalul nu a făcut distincție în mod clar și precis între aceste două noțiuni, ci le-a confundat, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 40-45 din concluzii, totuși această constatare nu poate avea drept rezultat anularea hotărârii menționate, din moment ce dispozitivul acesteia apare ca fiind temeinic pentru alte motive de drept (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 9 iunie 1992, Lestelle/Comisia, C-30/91 P, Rec., p. I-3755, punctul 28, și Hotărârea din 13 iulie 2000, Salzgitter/Comisia, C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctul 58).

56 Astfel, rezultă în special din interpretarea coroborată a punctelor 49, 50 și 54 din hotărârea atacată că dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pe motive care pot fi rezumate în constatarea efectuată de Tribunal la punctul 54 din hotărârea menționată, potrivit căreia recurenta nu a furnizat niciun element concret care să demonstreze existența actuală sau potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune.

57 Din aceasta rezultă că, independent de considerentele cuprinse în hotărârea atacată referitoare la problema afectării comerțului intracomunitar în sensul articolelor 81 CE și 82 CE, Tribunalul a respins acțiunea pentru motivul lipsei de elemente concrete care să demonstreze existența actuală sau potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune drept criteriu de apreciere a existenței unui interes comunitar suficient pentru examinarea unei plângeri de către Comisie.

58 În consecință, nu se poate susține că, în speță, confuzia ce caracterizează hotărârea atacată, care, pe de altă parte, nu a fost invocată de recurentă în cadrul recursului formulat, este de natură să împiedice înțelegerea motivelor pe care se întemeiază hotărârea menționată, în scopul contestării legalității acesteia sau al exercitării unui control jurisdicțional de către Curte.

59 De asemenea, deși este adevărat că Tribunalul a constatat, la punctul 55 din hotărârea atacată, că recurenta nu a demonstrat că, în decizia în litigiu, Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a considerat că practicile care fac obiectul plângerii nu erau de natură să afecteze comerțul dintre statele membre în sensul articolelor 81 CE și 82 CE, deși Comisia nu s-a pronunțat deloc asupra acestui aspect, nu este mai puțin adevărat că această afirmație nu se raportează la noțiunea de disfuncții importante în cadrul pieței comune.

60 Pe de altă parte, având în vedere faptul că în decizia în litigiu Comisia nu a analizat chestiunea privind afectarea comerțului dintre statele membre, trebuie observat că afirmația menționată a Tribunalului nu ar exclude, așadar, aplicarea în speță a articolelor 81 CE și 82 CE de către autoritățile naționale competente.

61 Cu privire la argumentele invocate de recurentă în cadrul celui de al doilea și al celui de al treilea motiv, menționate la punctul 41 din prezenta hotărâre, trebuie constatat, în temeiul mai multor hotărâri ale Curții, că jurisprudența astfel invocată nu este relevantă în speță.

62 Astfel, hotărârile Curții la care se referă recurenta, și anume Hotărârea din 31 mai 1979, Hugin Kassaregister și Hugin Cash Registers/Comisia (22/78, Rec., p. 1869), Hotărârea Tournier, citată anterior, Hotărârea Lucazeau și alții, citată anterior, Hotărârea din 10 decembrie 1991, Merci convenzionali porto di Genova (C-179/90, Rec., p. I-5889),

Hotărârea din 17 mai 1994, Corsica Ferries (C-18/93, Rec., p. I-1783), precum și Hotărârea din 6 aprilie 1995, RTE și ITP/Comisia (C-241/91 P și C 242/91 P, Rec., p. I-743), analizează toate noțiunea de afectare a comerțului dintre statele membre în sensul articolelor 81 CE și 82 CE.

63 Singura hotărâre citată de recurentă care se referă la noțiunea de disfuncții importante în cadrul pieței comune, și anume Hotărârea Tribunalului din 24 ianuarie 1995, Tremblay și alții/Comisia (T-5/93, Rec., p. II-185), nu este nici aceasta relevantă în cauză. Astfel, rezultă din cuprinsul punctului 40 din această hotărâre că Tribunalul a anulat o decizie a Comisiei pentru nemotivare, în măsura în care prin această decizie fuseseră respinse plângeri prin care se invoca o împărțire a piețelor naționale ce rezulta din contractele de reprezentare reciprocă încheiate între societățile de gestiune a drepturilor de autor din diferite state membre. Or, aceste împrejurări nu se regăsesc în speță.

64 Din aceasta rezultă că al doilea, al treilea și al patrulea motiv trebuie să fie respinse.

Cu privire la al cincilea motiv

— Argumentele părților

65 Recurenta contestă afirmația cuprinsă la punctul 54 din hotărârea atacată, potrivit căreia nu a furnizat niciun element concret care să demonstreze existența actuală sau potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune. În opinia recurentei, articolele 81 CE și 82 CE nu impun existența unei disfuncții actuale, fiind suficientă o disfuncție potențială. Recurenta apreciază în această privință, întemeindu-se pe anumite elemente care, majoritatea, au fost deja invocate în cadrul celui de al patrulea

motiv, că afectarea potențială a comerțului intracomunitar este evidentă. În consecință, Tribunalul ar fi interpretat greșit articolele 81 CE și 82 CE.

66 Comisia răspunde că recurenta interpretează în mod greșit punctele 42, 48-50, 54 și 55 din hotărârea atacată, întrucât referirea făcută de Tribunal la existența „actuală sau potențială" a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune trebuie să fie apreciată în raport cu elementele de probă prezentate de recurentă.

— Aprecierea Curții

67 În cadrul celui de al cincilea motiv formulat, recurenta critică afirmația Tribunalului, cuprinsă la punctul 54 din hotărârea atacată, potrivit căreia aceasta nu a furnizat niciun element concret care să demonstreze existența actuală sau potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune, limitându-se să încerce să demonstreze că practicile care fac obiectul plângerii afectează în mod potențial comerțul intracomunitar în sensul articolelor 81 CE și 82 CE.

68 Or, astfel cum rezultă de la punctul 48 din prezenta hotărâre, presupunând chiar că practicile care fac obiectul plângerii afectează în mod potențial comerțul intracomunitar în sensul articolelor 81 CE și 82 CE, astfel cum susține recurenta, o astfel de afectare nu are drept rezultat, în sine, existența potențială a unor disfuncții importante în cadrul pieței comune.

69 În consecință, al cincilea motiv trebuie respins ca inoperant.

70 Având în vedere considerațiile precedente, recursul trebuie respins în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

71 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată, iar recurenta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă AEPI Elliniki Etaireia pros Prostasian tis Pnevmatikis Idioktisias AE la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături